

ÜÇÜNCÜ ULUSLARARASI ATATÜRK SEMPOZYUMU SONUÇ BİLDİRİSİ

Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Atatürk Araştırma Merkezi Başkanlığı tarafından dört yılda bir düzenlenen Uluslararası Atatürk Sempozyumu'nun üçüncüsü 3-6 Ekim 1995 tarihleri arasında Doğu Akdeniz Üniversitesi'nin işbirliğiyle Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nde Gazi Mağusa'da gerçekleştirilmiştir.

Üçüncü Uluslararası Atatürk Sempozyumu Türkiye Cumhuriyeti Cumhurbaşkanı Sayın Süleyman DEMİREL'in yüksek himayelerinde, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Cumhurbaşkanı Sayın Rauf DENKTAŞ'ın yüksek huzurlarıyla 3 Ekim 1995 tarihinde açılmıştır. Üç gün süren Sempozyum'a Türkiye'den 47, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nden 5, Türk Cumhuriyetlerinden ve topluluklarından 23 ve diğer Dünya Devletlerinden 17 olmak üzere 92 bilim adamı bildirileriyle katılmışlardır. Sempozyum, Kıbrıs Türk halkı, basın yayın mensupları ve üniversite öğrencileri tarafından ilgiyle izlenmiştir.

"XXI. Yüzyıla Giderken Atatürkçülüğün Yorumu" olarak belirlenen konu, bütün Sempozyum üyeleri tarafından bilimsel bildirileriyle çeşitli yönlerden ele alınmış ve tartışılmıştır. Sonuçta :

1 - Atatürkçülüğün Türk milleti için bir öze dönüş hareketi olduğu; Türk milletine milli kimlik ve kişiliğini, kendi milli benliğini kazandırdığı, O'nun millet anlayışının temelini ırk veya soy anlayışının değil, kültür birliği anlayışının oluşturduğu; O'nun "Aynı kültürden olan insanlardan oluşan topluma millet denir" özdeyişinde ifade edildiği gibi, Türkiye Cumhuriyeti sınırları içerisinde yaşayan ve Türkiye Cumhuriyeti Devleti'ni kuran Türkiye halkını "Türk Milleti" olarak tanımladığı hususu bir defa daha vurgulamıştır.

2 - Atatürk hareketinin milli kimlikten ve kişilikten kopmadan milli benliğini, dilini, tarihini, ve kültürünü koruyarak çağdaş uygarlık düzeyinin üstüne çıkmayı amaçlayan bir çağdaşlaşma hareketi olduğu,

3 - Atatürkçü Düşüncenin, sadece Atatürk Dönemi Türkiye'si'nin zorluklarını çözmek ve bütün esir ve mazlum milletlere örnek olmakla kalmayan,

akla, bilime ve fenne dayalı bir dünya görüşü olarak, gelecek yüzyıllara ışık tutacak bir sistem olduğu,

4 - Atatürkçülüğün ne bir ideoloji ne de bir doktrin olduğu, akla, bilime ve fenne dayandığı için, insan aklı geliştikçe, gelişmeye açık bir dünya görüşü olduğunun belirlendiği, 20. yüzyılda ortaya çıkan bütün ideolojilerin yıkıldığı halde, 21. yüzyıla girerken Atatürkçü Düşünce Sistemi'nin gelişerek yaşamaya devam ettiğinin vurgulandığı,

5 - Atatürk'ün, gerek insan hakları, gerek milletler ve devletler arasındaki ilişkiler konusunda ortaya koyduğu barışçı ve insancıl ölçülerin bugün için de, en geniş ölçüde geçerliliğini koruması O'nun ileri görüşlü bir deha sahibi olduğunun en güzel bir göstergesi olarak 21. yüzyılda da geçerliliğini koruyacağı,

6 - Atatürk'ün çağdaş uygarlık düzeyine ulaşmada izlediği demokratik, lâik hukuk devleti anlayışının, asırlar boyu gelişerek devam edecek olan ve bugünkü insanlığın en çok değer verdiği bu yüksek idealler ve ilkeler yaşadıkça, Atatürk'ün de büyüyerek yüceliğini koruyacağı hususunun vurgulandığı,

7 - "Egemenlik Kayıtsız, Şartsız Milletindir" ilkesiyle ümmet olmaktan millet olmaya, kul olmaktan şerefli vatandaş olmaya giden aydınlık yolun Atatürk tarafından açıldığı ve bu ilkelerin de gelişmekte olan ülkelere örnek teşkil edeceğinin belirtildiği,

8 - Atatürk'ün kurduğu lâik Türkiye Cumhuriyeti Devleti'nin Dünya'daki tek Lâik Müslüman Devlet olduğu, lâikliğin din düşmanlığı olmadığı, onun toplumdaki her türlü inanç ve düşünceyi teminat altına aldığı, din ve vicdan hürriyetinin kesin koruyucusu olduğu, Atatürk'ün lâiklik ilkesiyle İslâm dinini bir takım batıl itikat ve hurafelerden kurtarmak suretiyle İslâmiyet'e de en büyük hizmet yaptığı,

9 - Atatürk'ün, milletler arasında uyguladığı karşılıklı eşitlik, iyi niyetli işbirliği ve dayanışma prensiplerinin bugün de Birleşmiş Milletler tarafından yayılmaya çalışılan ilkelerin aynısı olduğu; dünyadaki gelişmelerin Atatürk'ün ortaya koyduğu ilkelerin doğruluğunu kanıtlandığı, bu hususta da Atatürk'ün Birleşmiş Milletler'e önderlik yaptığının tespit edildiği,

10 - Atatürkçü Düşünce'nin özellikle bağımsızlıklarını yeni kazanan Türk cumhuriyetleriyle diğer Türk topluluklarında henüz yeteri kadar bilinmediği, ancak, bu ülkelere gelen bilim adamlarının Atatürkçü Düşünce'nin kendi ülkelerinde yeterince anlaşılması için yayım yapılması ve bu toplantıların Türk ülkelerine kaydırılması, bazı delegelerin Türk Dili, Türk Kültürü, Türk Tarihi'nin

birlikte ele alınarak incelenmesi, özellikle Atatürk ve Milli Mücadele konusunda Rus Arşivleri'nde araştırma yapılması, Atatürk'ün gençlik tarafından daha iyi anlaşılabilmesi için, Nutuk'un ve Atatürk'ün diğer eserlerinin Türkçe ve diğer dillerde yayınlanmasının ve bir kılavuz sözlük hazırlanmasının yararlı olacağı konularında isteklerinin tespit edildiği,

11 - Sempozyum'un, Atatürk ilkelerini başından beri benimsemiş ve yaşatmış olan Kuzey Kıbrıs'ta yapılmış olmasının, Atatürkçülüğün Kuzey Kıbrıs'ta da yaşanabilecek tek yol gösterici sistem olduğu, bu düşünceyi güçlendirmek, yaymak ve yaşatmak için, Doğu Akdeniz Üniversitesi bünyesinde "Atatürk Araştırma ve Uygulama Merkezi" ismiyle bir bilimsel birimin kurulduğunun tespit edildiği,

12 - Ayrıca Kırgızistan Cumhuriyeti'nde Başbakan Yardımcısı Prof. Dr. Sayın Osmonakun İBRAİMOV yönetiminde "Uluslararası Atatürk Araştırma Vakfı"nın kurulmasının memnuniyetle karşılandığı, bütün bu tespit ve değerlendirmelerin ışığı altında 3. Uluslararası Atatürk Sempozyumu'nun başarılı ve verimli geçtiği, verilen bildirimlerin ve getirilen yorumların Sempozyum'a büyük katkılar sağladığı, bildirimlerde bilimsellik çizgisinin korunduğu sonucuna varılarak yukarıda maddeler halinde tespit edilen hususların ortak görüş olarak Dünya bilim çevrelerine duyurulması Sempozyum Genel Kurulu adına, Değerlendirme Komitesi tarafından ittifakla kararlaştırılmıştır.

Prof. Dr. Reşat GENÇ

Prof. Dr. Azmi SÜSLÜ

Prof. Dr. Chantal Q. LEMERCIER

Prof. Dr. Ethem Ruhi FİĞLALI

Prof. Dr. Emel DOĞRAMACI

Prof. Dr. Erich FEIGL

Doç. Dr. Hasan CİCİOĞLU